

คุณูปนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะ รูปแบบ โครงสร้างและวิวัฒนาการของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมให้ได้รูปแบบของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย (2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่มีผลต่อการได้มาซึ่งความได้เปรียบเชิงการแข่งขันขององค์การธุรกิจจากการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย และ (3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยความได้เปรียบเชิงการแข่งขันขององค์การธุรกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจ หลังการเข้าร่วมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย

การวิจัยนี้ เป็นการผสมผสานกันระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงการวิจัยเชิงคุณภาพ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้เทคนิควิเคราะห์ (1) สถิติพรรณนา (descriptive statistics) (2) เทคนิควิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) และ (3) เทคนิควิธีการวิเคราะห์

เส้นทาง (path analysis) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ประกอบด้วยตัวแปรด้านการมีทรัพยากรที่มีคุณลักษณะพิเศษเหนือคู่แข่งชั้นขององค์การธุรกิจ ตัวแปรด้านการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทออย่างยั่งยืน ตัวแปรด้านความสามารถในการประสานการใช้ทรัพยากรขององค์การธุรกิจ และตัวแปรด้านการสนับสนุนส่งเสริมจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง กับตัวแปรตาม คือการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจหลังการเข้าร่วมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ ผ่านตัวแปรด้านความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน การศึกษาที่ผู้วิจัยใช้หน่วยวิเคราะห์ระดับองค์กรกลุ่มประชากร และตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นองค์การธุรกิจเครือข่ายกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 80 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยนี้ พบว่า (1) ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านต้นทุนขององค์การธุรกิจ จะเกิดขึ้นเมื่อองค์การธุรกิจเครือข่ายกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีทรัพยากรที่มีคุณลักษณะพิเศษเหนือคู่แข่งชั้น ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทออย่างยั่งยืน และมีความสามารถในการประสานการใช้ทรัพยากรขององค์การธุรกิจ (2) ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านความแตกต่างในสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจ จะเกิดขึ้นเมื่อองค์การธุรกิจเครือข่ายกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีทรัพยากรที่มีคุณลักษณะพิเศษเหนือคู่แข่งชั้น ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการประสานการใช้ทรัพยากรขององค์การธุรกิจ และมีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทออย่างยั่งยืน (3) การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจหลังการเข้าร่วมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ จะเกิดขึ้นเมื่อองค์การธุรกิจเครือข่ายกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านความแตกต่างในสินค้าหรือบริการ มีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านต้นทุน มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทออย่างยั่งยืน ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง มีทรัพยากรที่มีคุณลักษณะพิเศษเหนือคู่แข่งชั้นและมีความสามารถในการประสานการใช้ทรัพยากร

นอกจากนี้ ยังค้นพบรูปแบบโครงสร้างและองค์ประกอบของกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งระบบที่คาดว่าจะเหมาะสมกับอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย

ส่วนความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการได้มาซึ่งความได้เปรียบเชิงการแข่งขันทั้ง 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์รวมและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลทางตรงในเชิงบวกต่อความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านต้นทุน ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านความแตกต่างในสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจ และการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจหลังการเข้าร่วมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ นอกจากนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการได้มาซึ่งความได้เปรียบเชิงการแข่งขันทั้ง 4 ตัวแปร ยังมีความสัมพันธ์รวมและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลทางอ้อมในเชิงบวกต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจหลังการเข้าร่วมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ ผ่านความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านต้นทุนและความได้เปรียบเชิงการแข่งขันด้านความแตกต่างในสินค้าหรือบริการขององค์การธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย เชิงกลยุทธ์และเชิงปฏิบัติการต่อกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอและรัฐบาล เพื่อสร้างทิศทางองค์การ (วิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์เป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติ) ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค สถานการณ์และแนวโน้มด้านตลาด สภาพการณ์ด้านการแข่งขันและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังนำเสนอข้อเสนอแนะจำลองรูปแบบโครงสร้างและองค์ประกอบของกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งระบบที่คาดว่าจะเหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์การธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม กลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอจะต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างจริงจังและต่อเนื่องในการพัฒนาระดับกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทยให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขันให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

This dissertation investigates (1) the characteristic, pattern, structure and evolution of industrial clusters for obtaining the suitable model of industrial cluster for Textile & Garment industry in Thailand (2) the influence of factors affecting a firm's competitive advantage after joining a textile and garment industrial cluster. Also investigated are (3) the effects of the competitive advantage of the firms in question on an increase in revenue attendant upon joining a textile and garment industrial cluster.

This investigation combines quantitative and qualitative research. The methods of descriptive statistics, factor analysis and path analysis are used for

the analysis of pertinent statistical data. In addition, total and causal relationship analyses are conducted in regard to the question of the firms under investigation. Sustainability derives from being privy to special resources unavailable to competitor firms (SPR) the sustainability of the assemblage of the textile and garment industrial clusters (SCF) in addition to being able to make use of certain capabilities in using said resources (FRC).

At issue also is whether such firms have received continual support and promotion from the government (GOV), a factor used as an independent variable.

On the other hand, the cost advantage (CAD) and differentiation advantage (DAD) of the firms under investigation are used as intervening variables. The increase in the revenue obtained by these firms from the selling of products or services after joining in a textile and garment industry cluster (REF) is used as a dependent variable.

In this investigation, organizational level units analysis is conducted in regard to eighty firms belonging to textile and garment industrial clusters in Thailand. These eighty firms comprised the population sample in this investigation.

Findings are as follows:

1. Cost advantage for the firms ensues when the firms have obtained special resources at a higher level in comparison to competitors; the firms have received continual support and promotion from the government; the firms belong to a sustainable assemblage of textile and garment industrial clusters;

and the firms have the capabilities to use available resources (p -value < 0.05).

2. Firms manifest differentiation advantage when they have greater special resources than their competitors; when the firms have received continual support and promotion from the government; when the firms have the capabilities to use available resources; and when the firms belong to a sustainable assemblage of textile and garment industrial clusters (p -value < 0.05).

3. An increase of the revenue obtained by the firms through selling products or services after joining textile and garment industrial clusters is a consequence of the differentiation advantage of the firms; the cost advantage of the firms; the firms having belonged to a sustainable assemblage of textile and garment industrial clusters; the firms having received continual support and promotion from the government; the firms having more special resources than competitors and the firms having the capabilities to use available resources (p -value < 0.05). and

4. A suitable model of industrial cluster for Textile & Garment industry in Thailand.

The relationships of the variables used in this research are as follows: The four variables pertaining to the influence of competitive advantage are statistically significant positive factors exerting direct, total and causal influences on the cost advantage, differentiation advantage of the firms and the revenues of these firms obtained from selling products and services after joining in a textile and garment industrial cluster under investigation.

Moreover, these variables are also statistically significant positive factors exerting indirect, total and causal influences on increases in the revenues of these firms obtained from selling products and services after joining in a textile and garment industrial cluster through the cost advantage and differentiation advantage of the firms. (p -value < 0.05).

On the basis of this investigation, the researcher recommends that corporate policies, strategies, and practices should be rendered suitable to the marketing and competitiveness situation in a rapidly changing economic environment and recommends the suitable model of industrial cluster for Textile & Garment industry in Thailand.

However, it is also recommended that textile and garment industrial clusters in Thailand should be promoted by both the private and the public sectors in regard to long term development and a type of upgrading which would be conducive to the enhancement of the industry's competitiveness in the world market.